

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121386462
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6121386462.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu A. S. W., W. so sídlom V. X., XXX XX O., H.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému B. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., o zaplatenie 735,34 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 11Csp/105/2021-140 zo dňa 26. mája 2022, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku III. o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 735,34 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 685,34 Eur odo dňa 02.12.2020 do zaplatenia, a úrok z omeškania vo výške 139,19 Eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietla.

III. Súd žalobcovi priznáva právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 24,50% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, 6, 9, § 54 ods. 1, 2, 3, § 565, § 524 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy, § 2 ods. 1, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok, § 3 ods. 1, § 1 ods. 4, § 1a ods. 1, 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že dňa XX.XX.XXXX právny predchodca žalobcu B. L., uzatvorila so žalovaným G. o poskytnutí spotrebiteľského úveru na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver na splatenie spotrebiteľských úverov vo výške 2.000,- Eur. Súčasťou zmluvy boli Európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný poukázal úhrady v sume 2.515,03 Eur - splátky úveru, pričom započítané na istinu boli celkovo vo výške 1.314,66 Eur. Do omeškania sa dostal naposledy so splátkou splatnou dňa 15.03.2018, na základe ktorej došlo k zosplateniu predmetného úveru. Písomnosťou „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 26.07.2018 právny predchodca žalobcu

vyzval žalovaného okamžite uhradiť dlžnú sumu a zároveň ho upozornil, že v opačnom prípade, bude požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom. Výzva bola žalovanému odoslaná doporučenou zásielkou dňa 26.07.2018. Písomnosťou „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 19.09.2018 bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru vrátane príslušenstva. Písomnosť bola odoslaná žalovanému dňa 25.09.2018 doporučenou zásielkou, ktorá sa dňa 19.10.2018 vrátila právnomu predchodcovi žalobcu ako nedoručená. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 13.11.2020 medzi žalobcom ako postupníkom a spoločnosťou B. došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu. Písomnosťou „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ zo dňa 13.05.2021 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že k 01.12.2020 postúpil jeho pohľadávku v celosti na žalobcu. Písomnosťou „Pokus o zmier“ zo dňa 13.05.2021 právny zástupca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu jeho dlhu najneskôr do 10 dní od doručenia písomnosti, ktorá bola podľa podacieho hárka odoslaná žalovanému dňa 14.05.2021.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uvedený právny vzťah strán sporu je vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. V prvom rade skúmal platnosť postúpenia bankovej pohľadávky na žalobcu, pričom z obsahu súdneho spisu a zo strany žalobcu mal preukázané splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky, a teda, že žalobca má v konaní aktívnu vecnú legitimitáciu. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Žalobe vyhovel v časti istiny vo výške 735,34 Eur pozostávajúcej zo sumy 685,34 Eur, ktorá tvorí nezaplatenú istinu úveru, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný čerpal úver vo výške 2.000,- Eur a poukázal úhrady započítané na istinu celkovo vo výške 1.314,66 Eur (2.000,- Eur - 1.314,66 Eur = 685,34 Eur), v časti poplatkov za upomienky, ktoré boli dohodnuté v Zmluve spolu v sume 50,- Eur a v časti vyčíslených úrokov z omeškania ku dňu zosplatenia úveru vo výške 139,19 Eur. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a výsledky vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 735,34 Eur a úrokov z omeškania vo výške 139,19 Eur je dôvodný a žalobe v tejto časti vyhovel. Žalovaný po zosplatení úveru žalobcom čiastočne uhradil dlžnú sumu, pričom tieto platby boli započítané na istinu úveru až do celkovej výšky 1.314,66 Eur, ktoré žalovaný zaplatil, a teda v nezaplatennej časti istiny úveru sa dostal do omeškania, preto priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 685,34 Eur, ktorá tvorí nezaplatenú istinu úveru, odo dňa 02.12.2020 tak, ako je uvedený vo výrokovej časti rozsudku. Jedným z uplatnených nárokov žalobcu je aj vyčíslený riadny zmluvný úrok z istiny úveru v sume 530,30 Eur. Povinnosť spotrebiteľa platiť veriteľovi riadne zmluvné úroky aj po tom, čo žalobca úver predčasne zosplatnil nevyplýva z ustanovenia žiadneho právneho predpisu. Niet kogentnej úpravy, podľa ktorej by bolo možné priznať úroky dohodnuté popri úrokoch z omeškania. Dohodnuté úroky za úver zákon reguluje bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy, je v neprospech spotrebiteľa a tiež vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Ak je povinnosť spotrebiteľa platiť riadne úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti zo strany veriteľa súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako je tomu v prejednávanej veci, považoval toto ustanovenie za neplatné, keďže sa jedná o odklon od práv spotrebiteľa v jeho neprospech, a jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku, vzhľadom na značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, kedy by spotrebiteľ bol povinný platiť dohodnutý úrok zo spotrebiteľského úveru, čomu by však už ďalej nekorešpondovalo jeho dohodnuté právo hradiť spotrebiteľský úver v splátkach. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/10/2020 zo dňa 26.08.2021 v obdobnej veci, ktorý predstavuje odklon od rozhodnutia č. 5 uverejneného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR č. 1/2021. Inak povedané, po defaulte úveru zo strany veriteľa kumulácia dohodnutého úroku s úrokom z omeškania je vylúčená. Vzhľadom na vyššie uvedené, preto žalobcovi nepriznal vyčíslený zmluvný úrok vo výške 530,30 Eur a žalobu v tejto časti zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 62,25 %, žalovaný v rozsahu 37,75 %, preto žalobca má nárok na náhradu trov konania oproti žalovanému v rozsahu 24,50 %, pričom o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku II.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. b), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že súd poskytol žalovanému takú ochranu, že je pre neho výhodnejšie nesplácanie úveru, nakoľko nemusí splatiť ani riadny úrok v takej výške, v akej by bol povinný splatiť pri riadnom plnení povinností. Za absolútne neprípustné považuje, aby neplnenie zmluvne dohodnutých povinností

žalovaného bolo na jeho prospech, a teda ak účelovo nebude plniť svoje zmluvné povinnosti, tak v zmysle uvedených záverov sa jeho záväzky voči tretím osobám ponížia, či dokonca zaniknú. V tomto smere poukázal na názor vyslovený Najvyšším súdom SR v sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020 zverejneným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 5/2021, ako aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých uznal v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nárok veriteľa na úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Len pre úplnosť poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/46/2021 zo dňa 29.03.2022. Namietal, že konajúci súd narušil princíp právnej istoty, keďže sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít a svoj odklon navyše odôvodnil rozhodnutím Krajského súdu v Prešove, ktorý je rovnako viazaný rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Záverom poukázal aj na to, že právne posúdenie uplatneného nároku je povinnosťou súdu, teda súd nie je oprávnený zamietnuť žalobu, ktorou si veriteľ uplatnil nárok zo zmluvy, pokiaľ súd dospel k záveru, že nejde o zmluvný nárok. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a zmenil ho tak, že vyhovie jeho žalobe alebo aby ho zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

9. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v prevyšujúcej časti z dôvodu, že žalobcovi ako veriteľovi prináležia zmluvné úroky len do dňa zosplatenia úveru, a po tomto dni už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Odvolací súd konštatuje, že v tomto smere vzhladol odvolanie žalobcu ako dôvodné, a to vzhľadom na už ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR v tejto otázke.

10. Vo vzťahu k pojmu ustálená rozhodovacia prax poukazuje odvolací súd na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021, kde Najvyšší súd SR v bode 11. odôvodnenia uviedol, že: „V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 C.s.p.) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali.“ Vo vzťahu k uvedenému pojmu zaujal obiter dictum stanovisko aj Ústavný súd SR vo veci sp. zn. I. ÚS 51/2020-50 zo dňa 09.06.2020 nasledovne: „Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia, malo by ísť o „viacero“ takýchto rozhodnutí.“

11. Odvolací súd dáva do pozornosti, že Najvyšší súd SR sa otázkou nároku na zaplatenie zmluvného úroku po zosplatení zaoberal už v rozhodnutiach sp. zn. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.02.2020, 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 2 Cdo 115/2019 zo dňa 30.06.2020, sp. zn. 3 Cdo 1/2020 zo dňa 25.08.2020, sp. zn. 8 Cdo 135/2020 zo dňa 26.08.2020,

sp. zn. 3 Cdo 35/2020 zo dňa 24.09.2020, sp. zn. 6 Cdo 56/2020 zo dňa 28.10.2020, sp. zn. 2 Cdo 83/2020 zo dňa 29.10.2020, sp. zn. 7 Cdo 186/2020 zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021 a napokon aj v R 5/2021, v ktorých jednotne dospel k záveru, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi prináleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti zaplatil dlžník ako cenu peňazí. Z uvedeného je zrejmé, že takto prezentovaný právny názor je už ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Odvolaciemu súdu tak v tomto smere neostávalo nič iné, ako rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavej časti zrušiť, lebo ten pri svojom rozhodovaní o tomto nároku žalobcu nevzal do úvahy už ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku III. o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 C.s.p..

13. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - opätovne posúdiť nárok žalobcu na zmluvný úrok v sume 530,30 Eur, vysporiadať sa námietkami žalobcu (rozhodovacia prax dovolacieho súdu) - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2, 3 C.s.p. aj náležite odôvodniť.

14. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).